

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej
w Sierakowicach Prawych
na rok 2023/24**

Wstęp

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych naszej szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program ten określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów nauczycieli, wychowawców, analiza wyników ankiet, bieżących obserwacji, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami),
- analizy dostępnych artykułów, raportów, opracowań dotyczących przewidywanych zagrożeń cywilizacyjnych, wpływu technik informacyjnych i mediów na rozwój emocjonalny i społeczny ucznia.

I. Podstawy prawne Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) lub
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut szkoły
- Rozporządzenie MEiN z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (*dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego*).
- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

II. Wartości, o które oparty jest o program:

1. Zdrowie.
2. Przyjaźń.
3. Zaufanie.
4. Tolerancja.

Misją szkoły jest: wszechstronne kształcenie, wychowanie w duchu wartości, poszanowanie dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur, uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie, przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych, troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców, -„osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę”. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024 ustalone przez ministra edukacji wpisują się w takie ujęcie misji szkoły – w szczególności następujące z nich:

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

III. Model absolwenta

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania młodego człowieka, który będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie. Model absolwenta został zbudowany na kanwie wieloletnich doświadczeń i obserwacji pedagogicznych. Uwzględnia też potrzeby i rozwój współczesnego świata i człowieka. Bierze także pod uwagę oczekiwania naszych uczniów i ich rodziców.

Nasz absolwent:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, konflikty z prawem),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy, nabywa stałe sprawności w czynieniu dobra,

- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

IV. Diagnoza problemów występujących w środowisku szkolnym

1. Dokonując analizy środowiska szkolnego uwzględniono:

- a) analizę ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli i uczniów,
- b) wnioski z obserwacji (zachowania w czasie lekcji, w czasie przerw i wyjść poza szkołę) uwag nauczycieli,
- c) przeprowadzone rozmowy z rodzicami, uczniami i nauczycielami,
- d) warunki materialne i społeczne rodzin, w których wychowują się uczniowie naszej szkoły.

2. Analiza uwzględnionych materiałów doprowadziła do wniosków:

- Nasza szkoła jest miejscem bezpiecznym dla ucznia i tak przez niego postrzeganym.
- Większość uczniów dobrze czuje się w szkole i tak też ocenia kontakty z rówieśnikami.
- W razie kłopotów ma poczucie, że może liczyć na pomoc ze strony dorosłych (nauczycieli, rodziców) i kolegów.
- Uczniowie posiadają wiedzę na temat właściwego reagowania w sytuacji konfliktowej i większość z tej wiedzy korzysta.
- Są jednak pojedyncze osoby, które nie potrafią właściwie się zachować, ich reakcje są trudne do przewidzenia, a ich postawa ma zły wpływ na rówieśników. (Agresja- klasa VIII, konflikty wewnętrzne w klasie VII i VI).
- Uczniowie w swoich klasach czują się dobrze, podkreślają, iż nie doświadczyli agresji fizycznej (incydentalne przypadki), nieco inaczej wygląda sytuacja z doświadczeniem przez uczniów agresji słownej. W ankietach zaznaczyli, iż doświadczyli agresji słownej ze strony rówieśników. Najczęściej wymieniane są: przezywanie, obmawianie, mówienie nieprawdy, przezywanie, upokarzanie, obrażanie.

- Uczniowie mają wiedzę o środkach uzależniających.
- Jak wynika z przeprowadzonych ankiet w szkole nie występuje zjawisko palenia papierosów/e-papierosów.
- Niestety uczniowie bagatelizują problem spędzania zbyt długiego czasu przed komputerem i grami komputerowymi. (dosyć liczna grupa dużo czasu spędza surfując po Internecie, grając w gry komputerowe i oglądając telewizję – co potwierdzają również rozmowy prowadzone z uczniami i rodzicami), jednocześnie sami wskazują, (kl. IV – VIII), że zbyt częste granie na komputerze może uzależniać.
- Rodzice uczniów zauważają brak cierpliwości i tolerancji u dzieci oraz problem złości, a nawet agresji, sami uczniowie ten problem zauważają raczej u rówieśników, nie u siebie.
- Jednocześnie rodzice są zadowoleni z poruszanych w szkole zagadnień związanych ze zdrowiem, uzależnieniami i relacjami. Zwiększyła się świadomość rodziców i potrzeba poszerzania wiedzy na tematy wychowawcze związane z ich pociechami.
- Nauczycieli niepokoi brak właściwej kultury zachowania zarówno w słowie jak i w obyciu, co w konsekwencji prowadzi do agresji, braku szacunku do ludzi i sprzętów szkolnych.

Wnioski, zalecenia:

- Promowanie wśród uczniów zachowań prospołecznych, inspirowanie do zmiany zachowań i nawyków.**
- Zwracanie uwagi na kulturę słowa i gestu (konkursy recytatorskie, dzień dobry, proszę, przepraszam, dziękuję).**
- Przeprowadzanie ogólnoszkolnych akcji związanych z szacunkiem dla drugiego człowieka.**
- Przeprowadzenie zajęć n/t dobrodziejstw i zagrożeń internatu.**
- Prowadzenie zajęć rozwijających miękkie kompetencje społeczne.**
- Prowadzenie zajęć integrujących społeczność szkolną.**

Przeprowadzona analiza miała posłużyć opracowaniu diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Ustalono czynniki chroniące:

1. Zainteresowanie uczniów nauką szkolną (wyniki w nauce i zachowaniu).

2. Systematyczne uczęszczanie do szkoły. Dobrze znające się, niewielkie środowisko szkolne.
3. Udział w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.
4. Deklarowana przez uczniów i ich rodziców umiejętność radzenia sobie z niewłaściwymi zachowaniami uczniów.

Ustalono **czynniki ryzyka**:

1. Nieumiejętność radzenia sobie uczniów z nieprzyjemnymi uczuciami (np. złością, chęcią zemsty, zazdrością, agresją).
2. Brak dostatecznej umiejętności radzenia sobie w trudnej sytuacji (konflikty rówieśniczej).
3. Zwiększająca się liczba rodzin niepełnych, rozbitych.

Dokonując analizy przeprowadzonej diagnozy (ankiety, obserwacja, analiza uwag) problemów występujących w środowisku szkolnym ustalono przejawy zachowań problemowych.

Podzielono je na 3 grupy:

1. **Agresja (słowem i gestem)**: popychanie, przezywanie, wyśmiewanie się, wulgaryzmy, dokuczanie,
2. **Niska kultura słowa (osobista)**: niegrzeczne odzywanie się do siebie, nieuprzejmość, brak szacunku dla innych, niekulturalne zachowanie się, brak reakcji na polecenia nauczyciela, niewłaściwe zachowanie na przerwach,
3. **Umiejętności społeczne na niskim poziomie** (brak dostatecznej akceptacji i tolerancji, empatii, niekoleżeńskość, egoizm, nieumiejętność prośzenia, przeproszania, dziękowania).

Ustalono również przyczyny, które mogą warunkować występowanie w/w zachowań.

- Negatywne wzorce odnośnie zachowania czerpane z mediów.
- Nieodpowiednie korzystanie z zasobów medialnych.
- Chęć zwrócenia na siebie uwagi.

- Nieumiejętność radzenia sobie z trudną sytuacją.
- Niedostateczna współpraca z rodzicami.
- Brak dostatecznej umiejętności radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami.

V. Cele ogólne programu:

1. Wspomaganie ucznia w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.
2. Stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności uczniów, rodziców, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

VI. Cele szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego:

- 1.) Uczeń nabywa kompetencje społeczne, umie funkcjonować w grupie, w szkole i w obecnej rzeczywistości.
- 2.) Uczniowie, rodzice i nauczyciele doskonalą swoje wzajemne relacje, wspierając wychowawczą rolę rodziny.
- 3.) Uczeń zna skutki uzależnień, umie być asertywny i krytycznie podejść do treści publikowanych w Internecie..
- 4.) Uczeń zna zasady zdrowego stylu życia i odpowiedzialności za środowisko naturalne.

1. Uczeń nabywa kompetencje społeczne, umie funkcjonować w grupie, w szkole i w obecnej rzeczywistości.

Lp.	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Monitoring
1	Przypomnienie regulaminu z klasą, zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia.	wychowawcy klas	IX	zapisy w dzienniku, regulaminy,

2	Przeprowadzenie zajęć na temat emocji, uczuć i wartości .	wychowawcy	XII	zapisy w dzienniku, wnioski z realizacji.
3	Realizacja zajęć w n/t kształtowania u uczniów zachowań asertywnych.	wychowawcy klas	II-III	tematyka lekcji, zapisy w dzienniku
4	Co to są sytuacje trudne i jak sobie z nim radzić? (zajęcia, prace plastyczne)	wychowawcy,	X	zapisy w dzienniku lekcyjnym,
5	Budowanie systemu wartości poprzez życzliwą atmosferę i korzystanie z podstawowych wartości: szacunku, życzliwości, empatii i tolerancji.	pedagog, psycholog, wychowawcy, pracownicy szkoły	praca ciągła praca ciągła	
6	Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole: <ul style="list-style-type: none"> wyróżnienie uczniów przeciwdziałających agresji i przemocy w szkole poprzez pochwały oraz punkty z zachowania, uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić, uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem, zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym, rozmowy. 	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, pracownicy szkoły	Praca ciągła	Dzienniki
7	Przeciwdziałanie wulgaryzmem, dbałość o kulturę słowa, angażowanie się klas w organizację dni nietypowych i imprez wynikających z kalendarza uroczystości (11 Listopada, 1-3 Maja, Dzień europejski, Święto patrona, pasowanie na czytelnika i inne) .	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok	dzienniki

8	<p>Integrowanie działań szkolnej społeczności, w tym zespołów klasowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań grupowych i zespołowych na rzecz klasy, szkoły, środowiska lokalnego (jasełka szkolne, zabawa choinkowa, andrzejki szkolne, mikołajki), • wdrażanie uczniów do samooceny i oceny koleżeńskiej. 	nauczyciele, wychowawcy	Praca ciągła	dzienniki, obserwacje
9	<p>Wspieranie samorządności uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie wyborów do samorządu uczniowskiego i samorządów klasowych, • praca w samorządach klasowych, zachęcanie do działalności na rzecz klasy i szkoły, • włączanie uczniów w realizację zadań i przedsięwzięć samorządu uczniowskiego. 	nauczyciele, wychowawcy, opiekun samorządu uczniowskiego,	Praca ciągła	informacje na stronie szkoły
11	<p>Organizowanie czasu wolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie samopomocy koleżeńskiej oraz zabaw ruchowych podczas świetlicy szkolnej, • zajęcia kreatywne do wyboru: szachowe, multimedialne, teatralne, robotyka. 	nauczyciele, wychowawcy	Praca ciągła	

2. Uczniowie, rodzice i nauczyciele doskonalą swoje wzajemne relacje, wspierając wychowawczą rolę rodziny.

Lp.	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Monitoring
1	<p>Organizacja wspólnych imprez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ślubowanie klasy I, • obchody miesiąca patrona szkoły, • Dzień Seniora, • piknik szkolny, piknik gminny. 	wychowawca klasy I, nauczyciele, wychowawcy I-III	X II I VI	notatka na stronie szkoły notatka na stronie szkoły
2	Wypracowanie wspólnych zasad dotyczących korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły, przestrzeganie ich.	wychowawcy klas IV- VIII	IX/X	Tematyka godzin wychowawczych
3	<p>Organizowanie konkursów klasowych, szkolnych i gminnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miesiąc patrona szkoły- plastyczne, recytatorskie, • miasteczko ruchu drogowego – konkurs wiedzy i umiejętności, • świąteczne – plastyczne, • recytatorski, matematyczny, • Prawa Dziecka- plastyczny, • turniej szachowy. 	wychowawcy, nauczyciel języka polskiego, plastyk, wychowawcy	praca ciągła	dokumentacja fotograficzna gazetki, programy imprez
4	<p>Prezentowanie osiągnięć uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • występy koła teatralnego, • prezentowanie się podczas apeli, uroczystości, • festiwal talentów na pikniku rodzinnym, 	wychowawcy, opiekunowie koła teatralnego,	cały rok	gazetki, kronika szkolna, strona internetowa

	<ul style="list-style-type: none"> bieżące wystawy prac plastycznych. 			
5	<p>Angażowanie uczniów do udziału w wolontariacie:</p> <ul style="list-style-type: none"> świąteczne akcje charytatywne, sprzedaż kartek, pierników, rogali, reagowanie na bieżące potrzeby, współpraca ze schroniskiem zwierząt. 	<p>nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie szkolnego wolontariatu</p>	<p>zgodnie z terminarzem akcji</p>	<p>gazetki, podsumowanie akcji</p>
6	<p>Uściślenie współpracy między nauczycielami, wychowawcami:</p> <ul style="list-style-type: none"> nauczyciele na bieżąco informują wychowawcę o problemie, nauczyciele dbają o przepływ informacji między sobą, wychowawca kontaktuje się z rodzicami na bieżąco, nie tylko w czasie wywiadówek i konsultacji. 	<p>nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>w zależności od potrzeb</p>	<p>zapisy w dzienniku, kontakty z rodzicami</p>
7	<p>Prowadzenie pedagogizacji rodziców zgodnie z rozpoznanymi potrzebami. Systematyczne przypominanie rodzicom o:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasadach współpracy ze szkołą, prawach i obowiązkach rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku systematycznego posyłania dziecka na zajęcia, obowiązku posiadania przez uczniów obuwia na zmianę, 	<p>wychowawcy klas</p>	<p>w/g potrzeb</p>	<p>tematyka spotkań i frekwencja rodziców,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązku posiadania stroju odświętnego w czasie uroczystości szkolnych, • korzystania z Librusa, jako źródła komunikacji. 			
--	---	--	--	--

3. Uczeń zna skutki uzależnień, umie być asertywny i krytycznie podejmować wybory bezpieczne dla niego i innych.

Lp	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Monitoring
1	Bezpieczeństwo w szkole, w domu, na drodze: <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie spotkania z przedstawicielem policji n/t bezpiecznych zachowań na drodze i w szkole i w domu, • udział uczniów w Policyjnej Akademii Bezpieczeństwa, • miasteczko ruchu drogowego, 	wychowawcy klasy klasa II nauczyciele, wychowawcy,	wg ustaleń X IX	zapisy w dziennikach
2	Bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie zajęć n/t bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni, • przeprowadzenie zajęć w klasach IV- VIII n/t „Moje bezpieczeństwo w sieci”, ze zwróceniem uwagi na właściwe korzystanie z komputera i Internetu, 	nauczyciele zajęć komputerowych, wychowawcy, n-le edukacji informatycznej	wg ustaleń lekcje zajęć informatycz. godziny wychowawcze	tematyka zajęć komputerowych, godziny wychowawcze zapisy w dziennikach

	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie zajęć n/t niebezpieczeństwa związanego z tzw. hejtem internetowym, • przeprowadzenie zajęć o tematyce mediów społecznościowych i udostępnianych tam treści, • rozmowy w klasach I-VIII o plusach i minusach korzystania z Internetu. 			
3	<p>Bezpieczni, bo umiemy udzielać pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty udzielania pierwszej pomocy, numery alarmowe klasy I-IV. 	opiekun wolontariatu i chętni członkowie	III	zapisy w dziennikach
4	Skutki korzystania z używek (alkoholu, narkotyków, papierosów, e-papierosów, dopalaczy)	wychowawcy klas	Na bieżąco	zapisy w dziennikach

4. Uczeń zna zasady zdrowego stylu życia i odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Lp.	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Monitoring
1	<p>Organizowanie działań prozdrowotnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Spożywanie warzyw i owoców”, • „Spożywanie produktów mlecznych”, • fluoryzacja, 	<p>wychowawcy I-III</p> <p>dyrektor,</p> <p>wychowawcy</p>	<p>cały rok,</p> <p>na bieżąco</p>	obserwacje

	<ul style="list-style-type: none"> • przypominanie uczniom poprzez pogadanki, obserwacje i kontrole o higienie osobistej i dbaniu o zdrowie własne i innych, • rozmowy n/t ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi, • gimnastyka śródlekcyjna, • klasowe zdrowe śniadania. 			
2	<p>Organizowanie imprez szkolnych propagujących zdrowe żywienie i zdrowy styl życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • piknik rodzinny • dzień sportu • wycieczki piesze, • wycieczki całonocne wyjazdowe, • rajdy rowerowe, • biwak szkolny, • wyjazd na Zieloną szkołę. 	<p>dyrektor, nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości</p>	<p>kalendarz uroczystości szkolnych, strona szkoły,</p>
4	<p>Kształtowanie postaw uczniów pozwalających na prawidłowe funkcjonowanie w otaczającym ich świecie (w zgodzie ze środowiskiem naturalnym):</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w sprzątaniu wokół szkoły, • segregacja śmieci i recykling – filmy, prezentacje, warsztaty, • oszczędność surowców naturalnych- filmy, prezentacje, dyskusje. 	<p>wychowawcy, pedagog, nauczyciel przyrody,</p>	<p>praca ciągła</p>	<p>dzienniki,</p>

VII. Struktura oddziaływań

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,

- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły –pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu, utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

3. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,

- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

4. Pedagog szkolny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami,
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

5. Psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,

- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VIII. Postanowienia końcowe

1. Realizacja zadań może się odbywać w czasie:

- zajęć edukacyjnych, z zakresu kształcenia ogólnego,
- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- zajęć z wychowawcą,
- zajęć sportowych, rekreacyjno-turystycznych,
- zajęć dodatkowych, świetlicowych, podczas przerw,
- w ramach zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- imprez i uroczystości szkolnych.

2. **Formy**

- interaktywne wykłady, rozmowy, dyskusje,
- warsztaty, zajęcia plastyczne,
- treningi umiejętności,
- projekty,
- spektakle teatralne,
- programy profilaktyczne, inne formy pracy.

3. **Ewaluacja** programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizy przypadków,
- analizę dokumentacji,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- ocenę czynników ryzyka i czynników chroniących.